نگاهی به آمارهای جهانی در حوزه شاخص‌های توسعه انسانی در جمهوری اسلامی ایران

انقلابی برای انسان

زینب اصغریان| پژوهش‌های مختلفی درباره پیامدهای اجتماعی و توسعه انقلاب‌های اسلامی صورت گرفته است هرچند برخی از این پژوهش‌ها ادعا می‌کنند انقلاب‌های اسلامی ظرفیت اجتماعی و انسانی را تقویت نکرده و پروژه‌های توسعه‌ای در طول این ۴۰ سال تقویت نشده‌اند، اما به اذعان اندیشکده‌ها و سازمان‌های معتبر بین‌المللی مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول- که به رصد رنکینگ کشورهای مختلف می‌پردازند- نتایج دیگری اشاره شده است. اما در نگاهی جدیدتر ابتدا به رنکینگ آمارهای جهانی در بحث شاخص‌های توسعه در سازمان ملل با نگاهی به داده‌های توسعه انسانی برای ۱۹۱ کشور ، ایران را مورد کاوش قرار می‌دهیم.کشورهای دارای توسعه انسانی متوسط (۴۴ کشور) و کشورهای دارای توسعه انسانی پایین که شامل ۳۲ کشور است. ایران با آخرین کشور در گروه نخست یعنی گروه کشورهای دارای توسعه انسانی بسیار بالا تنها ۱۰ پله فاصله دارد.صعود یک‌پله‌ای ایران در رده‌بندی جهانی توسعه انسانی در گزارش جدید سازمان ملل در حالی است که در دو گزارش قبلی این سازمان، ایران از این نظر سه پله نزول کرده بود.

ارزشیابی شاخص توسعه انسانی از ترکیب امتیازهای بسیاری بدست می‌آید که از آن جمله به میزان امید به زندگی، نرخ باسوادی، دسترسی جمعیت روستایی به برق و میزان در دسترس‌بودن اینترنت می‌توان اشاره کرد.

در دسته‌بندی اصلی سازمان ملل درخصوص شاخصه‌های ترکیبی توسعه انسانی، سه دسته شاخص به چشم می‌خورد که عبارت‌اند از: شاخصه‌های سلامت، آموزش و امید به زندگی.

■ **الف) حوزه سلامت و بهداشت**

امید به زندگی در بدو تولد، کل (سال)

بر اساس آمار بانک جهانی در سال ۱۹۶۰ امید به زندگی در ایران، ۵۱ سال و در سال‌های ۱۹۷۰، ۱۹۷۴، ۱۹۷۶، ۵۸ سال، ۶۰ سال، ۶۱ سال و در سال منتهی به انقلاب اسلامی درنهایت ۶۲ سال بوده است.در آمار امید به زندگی در سال ۲۰۲۰، با ۱۰ پله افزایش به ۷۲ سال رسیده است و در حال حاضر در نمودار نقطه‌ای با ۱۲ پله افزایش به ۷۴/۸۳ (با تقریب ۷۵) سال رسیده است.این در حالی است که این آمار در هند۷۰/۱۵ سال، آمریکا۷۷/۲۸ سال، چین۷۸/۰۸ و در برزیل ۷۴/۱ سال است.به نظر می‌رسد این آمار، نتایج قابل قبولی را در ارتباط با افزایش امید به زندگی در ایران نشان می‌دهد. امید به زندگی در زمان رژیم پهلوی مشابه آمار فعلی امید به‌زندگی در افغانستان و حدود ۵۰ سال بود.

مرگ و میر کودکان

بچه‌ها موجودات بی‌گناهی هستند. یکی از دلایل این بی‌گناهی این است که خودشان هیچ نقشی در افزایش استانداردهای زندگیشان ندارند. اینجاست که نقش سیاست‌ها و تأثیرات دولت خیلی مهم می‌شود. جمهوری اسلامی هم از ابتدای تشکیل در جهت افزایش سلامت این گروه بی‌دفاع تلاش کرده است. برپایه آمارهای بانک جهانی در سال ۱۹۹۰، تعداد کودکانی که زیر پنج سال مرده‌اند ۹۳ نفر در هر هزار تولد بوده است. این آمار در ابتدای انقلاب خیلی بیشتر از این حرف‌ها و تا حدود ۳۰۰ نفر در هر هزار نفر بود. اما با سیاست‌هایی که جمهوری اسلامی اتخاذ کرده است، تعداد کودکان زیر پنج سال که فوت می‌کنند به ۱۳ نفر در هر هزار نفر در سال ۲۰۲۰ رسیده است. آمار جهانی برای این شاخص هم حدود همان ۳۷ نفر در هر هزار تولد است. آمار میانگین منطقه‌ای این شاخص هم ۲۱ نفر در هر هزار نفر است.

تولد کودکان توسط متخصصان

اگرچه هنوز بر سر نقش ماما در تولدها حرف و حدیث زیاد است و به‌تازگی حتی دانشمندان خارجی هم به این نتیجه رسیده‌اند که نباید ماما به‌طور کامل حذف شود، اما در هر صورت تولد کودک توسط متخصص زنان و زایمان یک شاخص مهم است. در کشور ما هم توجه به این شاخص در دستور کار وزارت بهداشت بوده است. براساس آمارهای بانک جهانی در نخستین سالی که این آمار ثبت شده است یعنی سال ۱۹۹۷، حدود ۵۰ درصد از تولدهای ما توسط متخصصان زنان و زایمان انجام می‌شده، اما این تعداد در سال ۲۰۲۰ به ۹۹ درصد رسیده است. میانگین جهانی این شاخص ۸۲ درصد است.

آب قابل شرب در دسترس

اینکه چند درصد از جمعیت یک کشوری به آب قابل شرب دسترسی داشته باشند یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه در استانداردهای زندگی است. باورتان بشود یا نه، در ابتدای انقلاب تنها ۳۹ درصد جمعیت کشور به آب قابل شرب دسترسی داشتند. این آمار در سال ۱۹۹۳ به ۵۵ درصد و در سال ۱۹۹۵ به ۶۵ درصد رسید و از سال ۲۰۰۴ تا کنون ۷۴ درصد بوده است. بخش قابل‌توجهی از جمعیتی که هنوز به تأسیسات آب قابل شرب دسترسی ندارند جمعیت عشایر ما هستند. اگرچه این افراد از آب‌های جاری استفاده می‌کنند اما شاید بشود برای آن‌ها هم کاری کرد.

حذف گاز مضر دی‌اکسیدکربن از محیط

یکی از تبعات بسیار خطرناک زندگی مدرن اضافه شدن گاز دی‌اکسیدکربن به زندگی ما آدم‌هاست. به‌همین دلیل است که جامعه جهانی تلاش زیادی برای حذف آن دارد. جمهوری اسلامی ایران هم در طول چهار دهه گذشته نقش جدی در حذف این گاز مضر از جو زمین داشته است. برپایه آمارهای بانک جهانی، ایران در سال ۱۹۹۰، میزان ۳/۶ تن گاز به ازای هر نفر در سال حذف کرده، اما این عدد در سال ۲۰۲۰ به ۷/۳ تن گاز به ازای هر نفر رسیده است. به این ترتیب جمهوری اسلامی تلاش داشته است نقش بسیار مهمی در سلامت مردم خود و جهان بازی کند. این عدد به‌ویژه وقتی بدانیم میانگین جهانی ۴/۴ تن گاز به ازای هر نفر است معنای بیشتری پیدا می‌کند.

■ **ب) آموزش**

یکی از مهم‌ترین آمارهای آموزشی در سطح جهان نرخ باسوادی در میان جمعیت زنان و مردان در سه دسته‌بندی مختلف است. این دسته‌بندی‌ها عبارت‌اند از نرخ باسوادی برای ۱۵ سال، نرخ باسوادی برای ۲۴-۱۵ سال و نرخ باسوادی برای ۶۵ سال به بالاست.

نرخ باسوادی برای ۱۵ ساله

آمار خطی یونسکو در نرخ باسوادی در میان جمعیت ۱۵ ساله ایرانی، در سال ۱۹۷۶، ۴۸/۲ درصد مردان و ۲۲ درصد برای زنان است که به صورت میانگین ۳۶/۵ درصد است.در سال ۱۹۸۶ میزان این آمار برای زنان به ۴۱ درصد و برای مردان به ۶۳/۱ درصد رسید که میانگین آن ۵۲/۳ درصد است.این آمار در سال ۲۰۱۶ برای زنان به ۸۰ و برای مردان به ۹۰ درصد رسید و میانگین آن ۸۵/۵ درصد است.

نرخ باسوادی برای ۲۴-۱۵ سال

نرخ باسوادی در میان جمعیت ۱۵ تا ۲۴ سال در سال ۱۹۷۵ برای زنان ۴۰ درصد و برای مردان ۷۰ درصد و به صورت میانگین ۵۶/۵ درصد است. در سال ۱۹۸۶ برای مردان ۸۴/۵ و برای زنان ۶۴ درصد و به صورت میانگین به ۷۵/۲ درصد رسید.این آمارها در سال ۲۰۱۶ برای زنان ۹۷/۹ و برای مردان ۹۸/۳ درصد و به میانگین ۹۷/۹ درصد رسید.نرخ باسوادی (۱۵ تا ۲۴ سال) براساس آمار دبلیو اچ او، برای مردان ۹۷ درصد و ۹۶ درصد برای زنان در سال ۲۰۱۶ است.

نرخ باسوادی برای ۶۵ سال به بالا

نرخ باسوادی در میان جمعیت ۶۵ سال و بالاتر نیز بدین شرح است:در سال ۱۹۷۶ جمعیت مردان ۱۶/۵ درصد، جمعیت زنان ۳/۵ درصد و به صورت میانگین ۱۰/۳ درصد بوده است.

این آمار در سال ۱۹۸۶، ۲۲/۷ درصد برای مردان، ۷/۴ درصد برای زنان و به صورت میانگین ۱۵/۳ درصد است. بر اساس این آمار رشد چشمگیر آموزش هم برای مردان و هم برای زنان مشهود است به‌خصوص در جمعیت زنان بالای ۶۵ سال که تقریباً ۱۲ برابر است.

■ **ج) استانداردهای زندگی**

میزان دسترسی جمعیت به برق

افزایش سدها و نیروگاه‌های برق یکی از نقاط درخشان در کارنامه جمهوری اسلامی ایران است. خیلی از ما که متولد دهه ۶۰ هستیم هنوز یخچال‌های نفتی را یادمان است. این یخچال‌ها به واسطه نبودن برق شهری توسط نفت می‌توانستند هوای سرد تولید کنند. اما حالا با پیشرفت جمهوری اسلامی طبق آمار بانک جهانی، ۱۰۰ درصد جمعیت کشور به برق دسترسی دارند. دسترسی ۱۰۰ درصدی جمعیت کشورمان به برق در حالی است که در ابتدای انقلاب این جمعیت کمتر از ۵۰ درصد بود. همچنین متوسط جهانی این شاخص همچنان ۹۰ درصد است و تنها این تعداد به برق دسترسی دارند.

دسترسی شخصی به اینترنت

شاید همه شما این گزاره را شنیده باشید که جمهوری اسلامی دوست ندارد مردم به‌ویژه جوانان به اینترنت دسترسی داشته باشند! اما آیا آمارهای جهانی هم این گزاره را تأیید می‌کند؟ بهتر است بدانید در بین صفحات بانک جهانی این شاخص بررسی و از سال ۱۹۹۰ ثبت شده است. در این سال میزان دسترسی فردی به اینترنت در ایران مثل بسیاری از نقاط دیگر دنیا صفر درصد جمعیت بوده است. اما در سال ۲۰۲۰، آخرین آماری که بانک جهانی آن را ثبت کرده است این عدد ۷۹ درصد است! به‌عبارتی از هر ۱۰۰ ایرانی اکنون ۷۹ ایرانی به شکل فردی به اینترنت آزاد دسترسی دارند. میانگین جهانی این آمار ۶۰ درصد است و در خاورمیانه هم از هر ۱۰۰ نفر ۷۰ نفر به اینترنت آزاد دسترسی دارند.

درصد مساحت پوشیده بافت جنگلی

شاید با خودمان بگوییم انقلاب اسلامی یک انقلاب ایدئولوژیک بوده و قاعدتاً باید در حوزه‌های ایدئولوژیک پیشرفت‌هایی داشته باشد، اما این همه واقعیت نیست. توصیه به حفاظت از محیط زیست یکی از توصیه‌های اصیل در اسلام بوده و هست و جمهوری اسلامی هم در راستای حفظ این نعمت خدادادی فعالیت‌های زیادی داشته است. در همین زمینه مروری بر آمارهای بانک جهانی که از سال ۱۹۹۰ به بعد ثبت شده نشان می‌دهد در این سال ۵/۶۰ درصد از مساحت کشورمان پوشیده از بافت جنگلی بوده است. برنامه‌های محیط‌زیستی جمهوری اسلامی ایران در جهت حفظ و توسعه این بافت، سبب شده این سطح خیلی زود افزایش پیدا کرده و تا سال ۲۰۱۰ مساحت پوشیده از بافت جنگلی به ۶/۶۰ درصد برسد. در سال ۲۰۲۰ این آمار باز هم افزایش اندکی داشته و به ۶/۶۲ درصد رسیده است.

تصمیمات خوبی برای زلزله زدگان خوی گرفته می‌شود

معاون اول رئیس‌جمهور در سفر به مناطق زلزله زده گفت: بعد از جمع‌بندی، تصمیمات خوبی برای زلزله‌زدگان خوی گرفته می‌شود. محمد مخبر به مردم اطمینان داد که مشکلات آنان به خوبی رصد شده و تصمیمات لازم در این باره اتخاذ می‌شود. مخبر در سومین روز از زمین لرزه ۵/۹ ریشتری خوی بدون اطلاع قبلی وارد خوی شد و از مناطق زلزله‌زده بازدید کرد.

گزارش ویژه

قدس

آگهی مزایده

شرکت داروسازی ثامن وابسته به آستان قدس رضوی در نظر دارد

ضایعات ناشی از تولید پلی پروپیلن (آسیابی و کلوخه) و ضایعات متفرقه خود را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند.

متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.Samenco .com مراجعه نمایند.

مهلت تحویل پیشنهادات در پاکت ممهور شده و در بسته تا پایان وقت اداری سه شنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ می‌باشد .

تلفن شرکت در مشهد : ۳۵۰۰۰۱۱۱ - ۰۵۱

۴۰۱۱۴۶۴۱

پذیرش ۳۷۰۸۸ آگهی

شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی در نظر دارد

نوبت اول

آبیاری قطره ای درختان بهترین گزینه برای مصرف صحیح آب

«آگهی مناقصه عمومی»

مناقصه عمومی به شرح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان مناقصه عمومی، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد ولازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور ودریافت گواهی امضای الکترونیکی راجهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ۱۴۰۱/۱۱/۱۱ می باشد.اطلاعات واسناد و دعوتنامه مناقصه عمومی موضوع فوق الذکر از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران ارسال خواهد شد.

ردیف	موضوع مناقصه	شماره فراخوان	مبلغ برآورد کار	تضمین
۱	مناقصه عمومی با ارزیابی ساده برون سپاری انجام خدمات پذیرایی از میهمانان ،همکاران ونظافت ساختمانهای شرکت(ستاد وامورهای جوین وخواف)-خدمات رانندگی	۲۰۰۱۰۰۱۴۴۶۰۰۰۲۷۶	۱۵/۰۱۴/۰۰۰/۰۰۰ (پانزده میلیارد وچهارده میلیون ریال)	۶۵۱/۰۰۰/۰۰۰(ششصد وپنجاه ویک میلیون ریال)

زمان ومهلت: مهلت دریافت اسناد: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ مهلت ارسال: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

هزینه دو نوبت آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد.

دفتر روابط عمومی و آموزش همگانی
شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی
سایت اینترنتی: www.abfakhorasan

۴۰۱۱۴۸۱۶

آگهی مزایده عمومی احداث و بهره برداری از بازارهای میوه و تره بار شهرما بصورت تهاتر مبلغ احداث با بهره برداری از بازارها

شهرداری مشهد

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری مشهد در نظر دارد نسبت به اجرای عملیات احداث و بهره برداری از پنج بازار میوه و تره بار شهرما واقع در سطح شهر مشهد در مکانهای قید شده در جدول ذیل از طریق بخش خصوصی اقدام نماید لذا از کلیه اشخاص حقیقی / حقوقی واجد شرایط دعوت می شود جهت دریافت اسناد مزایده و کسب اطلاعات بیشتر به سامانه ارجاع کار شهرداری مشهد به نشانی www. ets.mashhad.ir مراجعه نمایند

۱- موضوع مزایده: احداث و بهره برداری از بازارهای میوه و تره بار شهرما بصورت تهاتر مبلغ احداث با بهره برداری از بازارها

۲- مبلغ مزایده: شامل دو بخش احداث و بهره برداری بشرح جدول ذیل می باشد

۳- مدت قرارداد: ۳۶ ماه می باشد

جهت اطلاع در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir مراجعه نمائید.

مکان احداث بازار	حدود متراژ (مترمربع) هر بازار	مبلغ برآورد اولیه ساخت(ریال)	مبلغ پایه اجاره سال اول(ریال)
بولوار پیروزی ۲۷	۸۰	۸,۲۵۳,۶۴۶,۳۹۶	۳,۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰
نبش هاشمیه ۲۶	۸۰	۸,۲۵۳,۶۴۶,۳۹۶	۸,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰
بولوار شهید دستغیب محدوده خیابان بیستون	۸۰	۸,۲۵۳,۶۴۶,۳۹۶	۵,۷۶۰,۰۰۰,۰۰۰
میدان فردوسی	۸۰	۸,۲۵۳,۶۴۶,۳۹۶	۶,۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰
میدان احمدآباد-ابتدای بولوار شهید کلاهدوز	۸۰	۸,۲۵۳,۶۴۶,۳۹۶	۸,۷۶۰,۰۰۰,۰۰۰

معاونت خدمات شهری شهرداری مشهد

۴۰۱۱۴۷۸۵

آگهی تجدید مناقصه عمومی شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۱۰۹۴۹۴۳۰۰۰۰۳۹

شهرداری مشهد

موضوع: تجدید مناقصه خرید بیل مکانیکی چرخ زنجیری جهت کارگاه ماشین آلات

مبلغ برآورد: ۴۷,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

جهت کسب اطلاعات بیشتر ، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید . این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

سازمان عمران شهرداری مشهد

۴۰۱۱۴۷۶۱

آگهی مناقصه عمومی شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۱۰۹۴۹۴۳۰۰۰۰۳۷

شهرداری مشهد

موضوع: انجام خدمات امور کارگری به صورت حجمی در کارگاه ها، ستاد و پروژه های سازمان عمران

مبلغ برآورد: ۱۵۰,۰۹۹,۶۵۴,۸۷۲ ریال

جهت کسب اطلاعات بیشتر ، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید . این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

سازمان عمران شهرداری مشهد

۴۰۱۱۴۷۶۳

آگهی مناقصه یک مرحله‌ای فراخوان شماره ۲۰۰۱۰۹۴۵۷۵۰۰۰۰۲۳ (نوبت دوم)

سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری شهرداری سبزوار در نظر دارد بهسازی و زیباسازی منظر ورودی شهر (کلاته سیفر) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران وبازگشایی پاکت ها ازطریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس (www.setadiran.ir) انجام خواهد شد ولازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی،مراحل ثبت نام در سایت مذکور ودریافت گواهی امضای الکترونیکی راجهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۱/۱۱/۰۵ میباشد.

مهلت دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

زمان بازگشایی پاکت ها: ۱۴۰۱/۱۱/۲۷

مبلغ شرکت در مناقصه : ۷۸۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال

علاقه مندان به شرکت در مناقصه می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) به شماره ۰۲۱۴۱۹۳۴ مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه تماس حاصل نمایند.

هادی محسنی راد- رئیس سازمان

۴۰۱۱۴۷۸۰ ف